

K. Sv. skönl.

DEN GAMLA

AV
AINA

Edith Forssman

Till förmån för ålderdomshemmet.

GRIND-MARIE

HELSINGFORS 1926,
OSAKEYHTIÖ WEILIN & GÖÖS AKTIEBOLAG.

Min mors ende broder, hade en stor egendom Björkenäs kallad och mina käraste barn-
domsminnen äro förknippade med resorna dit ut,
någon gång om vintern men om somrarna då ro-
sorna stodo i blom. Min mor tyckte nämligen
framför alla blommor om rosor och så vidt det
berodde på min far som var stadsläkare ordnade
han alltid om våra resor till Björkenäs i rosornas
tid. Det är så längesedan nu — i denna vår mo-
derna tid när allting går så blixtfort framåt, icke
minst automobilerna, men aldrig glömmar jag den
gamla kusken Andersson på Björkenäs som mötte
oss vid den aflägsna stationen. Hans rock med de
blanka knapparna, hatten och hela figuren, så
flegmatiskt oföränderlig år efter år likasom den
höga grönmålade vagnen och de välfödda hästarna.

Jag tror att våra dagar icke mera frambrin-
gar några original allra minst inom kategorin
»trotjänare», åtminstone har jag aldrig som äldre
mött någon särskilt karakteristisk person lik-
nande Andersson på Björkenäs.

När jag vill kan jag ännu se det smått överlägsna grinet kring hans breda mun, vid mina barnsligt entusiastiska utrop af förtjusning öfver en kreatursvall eller de vilda blommorna på dikeskanten, härligheter som ett stadsbarn förstod att fullt uppskatta. Vanligen hunno vi fram till vårt mål först sent på eftermiddagen då jag redan tagit mig en god blund på de mjuka vagnsdynorna men jag hade ålagt mamma att väcka mig då vi körde in i den gamla björkallén, som skänkt gården dess namn, eftersom den dessutom låg på ett näs mellan två insjöar. Jag ville nämligen fullt vaken vara den första som uppfångade anblicken af den lilla rödmålade stugan vid herrgårdens prydliga grindar.

Här bodde nemligen Grind-Mari den som näst morbror Johan för mig utgjorde Björkenäs förnämsta dragningskraft.

Varje gång ett åkdon rullade i allén, kunde man vara säker på att få se henne vid grinden — hon försummade sig aldrig. Där stod den lilla krokiga gumman djupt nigande, i sin korta kjol och det randiga förklädet, tarflig men ren och snygg med en liten svart mössa som likt en ram slöt sig kring det skrynkliga, men af välvilja strålande ansiktet som så hjärtligt hälsade en välkommen.

— Goddag Mari! — ropade jag.

— Goddag lilla Gunda, åh så stor hon blifvit.

Mari tyckte alltid att folk vuxit till och med när man längesedan trampat ut barnskorna, kanske för att hon själf tycktes krympa ihop mer

och mer. Dagen efter min ankomst gällde min första utflykt grindstugan och så var det sedan varje morgon vi voro på landet.

Jag var enda barnet där den tiden, ty morbrors egna gossar och flickor hade redan vuxit upp och flugit ut i världen för att bilda egna hem. Själff var han enkling och min mors halfbror samt därigenom mycket äldre än hon som den tiden enligt hvad far och andra sade, ännu såg ut som en ung flicka.

Som sagt var jag här den enda »lätt foten» som morbror Johan kallade mig och skäl gjorde jag nog för det namnet.

Hela dagen kunde jag springa omkring, så att fötterna knappt rörde vid marken, blott därinne i Grind-Maris stuga, där satt jag som fångslad, ty hon den lilla skrupna varelsen egde den särskilda gåfvan att berätta.

Ja hon kunde konsten som få. Hon berättade om tomtar och elfvor om onda feér och goda feér i guldkimrande kläder hela sagovärlden stod lifsvande för mig därinne i den låga kojan, där jag idel öra — satt uppkrupen på det rutiga sängtäcket.

Träden talade, bergen rörde sig och blommorna kunde sjunga, en underbart skön och rik värld var det som här upprullades för den barnsliga fantasin, men igenom allt gick där en ton så ren och skär, så sann och enkel, att intet missljud störde den sköna harmonin.

Det var också Grind-Mari som lärde mig älska

naturen, se Guds storhet och härlighet i allt vad han skapat, för henne var intet ting för ringa därtill. Ja det var lyckliga timmar för både henne och mig, hon berättade gärna och jag var en tacksam åhörarinna. Lyckliga barndom med din orubbade tro, ditt friska tvifvelfria hjärta. Ingen-ting är underbart eller obegripligt, det är allt så enkelt och klart för ett barnasinne.

Hela bohaget i grindstugan stämde öfverens med värdinnan, det var alltsammans litet och smått men oändligen snyggt. Golfvet sken blankt, finkrusad sand täckte spiselkanten och på fönsterbrädet blommade balsaminer i klara vackra färger. Hon hade också utanför stugan en liten trädgård utsökt välvårdad, där fanns narcisser om våren, en blommande syrenbuske midsommartiden och luktärter och granna ringblommor om höstarna.

Det var min fröjd att se huru Mari skötte sin lilla hushållning huru hon bakade sitt bröd och kokte sin potatis och aldrig har jag haft bättre matlust än när jag blef bjuden på frukost i grindstugan, varm limpä och ny potatis med salt, nedsköljt med det klara vattnet ur källan i närheten, som var Maris stolthet.

Så ilade barndomsdagen bort och snart stod jag vid tröskeln till den af längtan och hopp mot- sedda ungdomstiden.

Huru väl jag minnes min sjutton års födelse- dag. Jag hade veckan förut kommit ut till Björke- näs, där det då var fullt upp af ungdom morbrors

barnabarn, jemnåriga med mig, glada och lefnadsfriska. Alla dagar hittade vi på något nytt, än till sjös, än ut i skogen, vi voro så märkvärdigt uppfinningsrika och morbror gladdes i sin godlynthet åt vår lifsglädje.

Långt före min födelsedag kunde jag af vissa hemlighetsfulla antydningar, förstå att dagen skulle blifva festlig. Och det slog in. Tidigt på morgonen väcktes jag af sång och nere i salongen stod ett vackert sirat bord, öfversållat af blommor och presenter. Alla hade riktigt skämt bort mig, jag har ännu som minne den lilla vackra guldklockan jag fick af morbror Johan.

På dagen hade vi en lustfärd med flaggprydda båtar, sedan middag i det gröna med tal och verser till dagens drottning där var flere af kusinerna som strängt sin lyra mig till ära. Det hela slutade om kvällen med en ståtlig illumination. Kvällen var lugn och vacker, månen sken från en klarblå himmel och de brokiga papperslycktorna sågo alldeles trolska ut bland parkens lummiga träd. När sedan vackra bengaliska eldar flammade upp och belyste det vita karaktarhuset, liknade det alldeles ett af de där skimrande féslotten från Grind-Maris sagor.

Ja, min gamla vän! Hon hade inte heller glömt min högtidsdag hennes tribut var en liten förtjusande blommyrthen som hon själf drifvit upp: — Till min unga frökens brudkrona — sade hon när hon öfverlemnade gåfvan.

— Tusen tack Mari, men det är långt dit —
log jag med en sjuttonårings hela sorglöshet.

— Desto högre hinner den växa — ljöd svaret.
Hon hade tårar i sina vänliga ögon. Stackars Mari!
För första gången lade jag detta epitet till hennes
namn, jag visste knappt varför, men sedan
kom det helt plötsligt öfver mig att det var kontrasten
mellan hennes bräcklighet och min egen
öfversvallande lifskraft som framkallat det.

Jag tänkte på henne länge den där festaftonen,
när alla ljusen slocknat och huset blef tyst och
lugnt efter dagens jubel, — tänkte på huru jag
sett henne år efter år sedan min barndom — gammal
— trodde jag då, nu visste jag annat — visste
att det var hennes skröplighet som åldrat henne i
fortid och stängt henne inne i den lilla låga stugan
som blef hela hennes värld. O, en så trång
och fattig värld i mitt tyckel!

Mitt hjärta riktigt snördes samman, jag som
såg lifvet så vidt och stort och rikt framför mig,
framtiden i hoppets strålgans, där det ej fanns
någon gräns för blicken.

Stackars, stackars Grind-Mari! Jag erfor en
brinnande längtan att kunna skänka henne något
af min egen jublande ungdomsfröjd, alldeles som
jag i barndomen smått tvingade henne att dela
min födelsedagskaka. Jag tyckte hon var så fattig
och jag så rik, så rik. Tårarne trängde fram i ögonen
och så slutade min högtidsdag med en våt
hufvudkudde. Jag grät af medkänsla af vemod

och längtan på engång, såsom man blott gråter »i ungdomens år». När jag nu tänker tillbaka på dessa stormande känslor förefalla de mig så svärmiska och barnsliga och dock utgöra just de själfva ungdomslifvet just det som gör ungdomen så full af skönhet ja af ädelhet och högsinhet. Må man då glädjas öfver att engång hafva känt det så, om ock med vemod i hjärtat.

* * *

Tiden hemtade också åt mig omsider mörka dagar, då molnen tycktes fördunkla var enda skymt af klar himmel öfver mitt hufvud. Min gode far stupade som mången af hans embetsbröder på sin post under en svår epidemi som hårdt frestat hans krafter, och som han varit den mest oegennyttiga människa i verlden, blefvo våra ekonomiska omständigheter ganska bekymmersamma.

Morbror Johan stod visserligen stödjande oss bi, men min ungdomliga energi som så länge slumrat i ro, vaknade plötsligen. Jag såg att det nu kommit den tid då det föräldrarna nedlagt på min uppfostran, borde bära frukt, att det var jag som borde blifva min mors hjälp och stöd. Jag hade verkligen goda kunskaper och så slog jag in på den pedagogiska banan i min hemstad.

Goda vänner till min far, understödde mina bemödanden och starten blef i det hela lyckad

men allt som tiden gick, kände jag att ett arbete främst för brödet och drifvet utan egentlig kallelse ej medför den tillfredställelse man eljest kan vänta.

Jag kunde ej heller taga det som en af Gud pålagd plikt utan blef bitter i mitt sinne och knötade mot ödet — som jag kallade det — och ansåg vår beroende ställning orättvis. Det var att vända ett nytt blad i lefnadsboken på ett dåligt sätt och ett dunkelt medvetande därom innerst inne, gjorde mitt lynne än sämre.

Små besvikelser kommo dertill i fråga om vänskap och vad jag trott vara kärlek, sårad fåfånga och slocknade illussioner. Min tro på människorna fick mången stöt och den värld som engång syntes mig så skön blef vid närmare beröring hård och kall. Såradt slöt sig mitt sinne för lifvet omkring mig och af den öppna lefnadsglada sjuttonåringen, fanns så småningom knappt ett spår kvar.

Jag tyckte att livet lofvat så mycket och hållit så litet och den dyrbara konsten att gifva och icke fordra igen — den kunde jag ej.

På några år hade jag icke besökt Björkenäs; under terminerna arbetade jag rastlöst par somrar hade jag också på stipendium varit utrest för studier; men slutligen en vår kände jag själf att mina krafter sviktade och beslöt att följa min mor ut till Björkenäs.

Ack, huru annorlunda var jag ej nu till mods,

när vi åkte genom den gamla allén, allt var sig så likt, endast jag själf var förändrad. Där syntes redan de prydliga svarta grindarna och min gamla vän trerget invid dem.

— Goddag, goddag Mari! —

— Goddag, åh Herre Gud, min egen fröken, så kom hon ändå till slut. — Hennes lilla vissna ansikte såg ut som ett enda leende. Der enkla hälsningen rörde mig djupt, den sade mig så tydligt att här var ingen besvikelse i fråga, här höll man mig i kärt minne trots den långa skilsmässan och jag hade dock hela tiden blott tänkt på mina missräkningar och bekymmer. Det var godt att komma åter till det gamla kära stället och finna allting så oförändrat, endast träden i parken hade vuxit och Andersson hade nya vagnshästar emot oss, men själf var han precis densamme som förr, lika säflig, lika ordkarg och med samma kuskrock, åtminstone såg den så ut i mina ögon.

Morbror Johan var kry och rödblommig som ett vinteräpple — nu såg mamma nästan äldre ut — han bannade mig för mina bleka kinder och lofvade att Björkenäs snart skulle återställa mina röda kinder.

Åhnej, morbror Johan, du glömmer att jag inte mera är sjutton år, din »lättfot», håller på att bli en gammal flicka.

— Gammal — puh — gubben skrattade så att hans runda mage hoppade — du gammal, pytt — innan sommaren är slut skall du — — — — se på

mig, sjuttiofem år och frisk som en nötkärna, äter som en varg och sofver som en vinterbjörn ha ha ha — — — —

Den goda gubben, vad kunde jag annat göra än slå armarna kring hans omfattande kroppshyddda och kyssa den sträfva skäggstubben på hans fylliga kind. Det gamla hushållet på Björknäs gick som ett urverk och ordningen och lugnet utöfvade snart ett märkvärdigt välgörande inflytande på mig. Jag hade ju också kastat arbetet och alla omsorger beslutsamt bakom mig. Då jag om morgonen öppnade fönstret i mitt gamla rum däruppe, det med de blå väggarna och de vita möblen och inandades den friska luften, full af doften från blomsterträdgården nedanför, kände jag mig bättre till mods än på långa tider.

Morbror som alltid bibehöll sin gamla vana, att stiga tidigt upp, hade försäkrat mig att morgonstunden var den vackraste på hela dagen och snart hade jag äfven själf öfvertygat mig därom. Jag steg upp medan daggen ännu låg kvar på gräset och tog mig ett härligt bad vid det lilla gulmalade badhuset i Svartsjöns strand, där vattnet alltid var kallt men klart som kristall sedan gjorde jag en lång promenad i skog och mark, eller följde morbror på hans dagliga excursion kring fälten.

Vanligen hamnade jag sedan till sist vid grindstugan för att dricka ett glas vatten ur den vackra murade brunnen — det enda nya på Björknäs som kommit till under min bortavaro.

Morbror Johan själf och många af Björkenäs sommargäster påstodo att vattnet innehöll hälsobringande mineralier, jag vet blott att det var utomordentligt friskt och välsmakande och att Grind-Mari var förtjust att få servera det i en liten blank tennbägare.

Aldrig kom jag dock någon morgon så tidigt, att jag icke fann min gamla vän i fullt arbete. Jag tror att hon steg upp med solen, men då hon såg mig, fick rockhjulet vila och så fort hon kunde hämtade hon upp vatten åt mig.

Det här vattnet är en riktig välsignelse för mig — brukade hon säga — var gång jag om morgonen ser det springa fram ur källådern där djupt inne påminner det mig om »Guds nåd som också är hvar morgon ny.»

— Äfven för dig Mari — kunde jag ej låta bli att säga — du har icke fått mycket på din del, här i lifvet. —

— Nej, fröken, säg inte det, vem skulle väl ha större orsak att tacka och lofva vår Herre för hans nåd än just jag som har det så lugnt och sorgfritt. Visst såg det litet mörkt ut då min fot blef sjuk, men då nöden var störst, var hjälpen närmast. —

— Huru så Mari, tala om det för mig, du vet att jag alltid gärna hört dig berätta. —

— Fröken är god som vill höra på, men det blir en lång historia ett helt lif och det är nog något längre än mina gamla sagor i forna tider.

Jag lofvade uppriktigt att icke tröttna och

Mari fick tag på sin strumpstickning, medan jag slog mig ned på brunnskanten och så började hon berätta.

Jag kom tidigt ut i världen skall fröken veta, sex år är just ingen ålder att tala om, men mor var död och far som var ofärdig, gick på rota såsom det var ställt den tiden.

Hela dagen satt jag och vaggade och sjöng för Backtorps mors lilla gosse, som alltid skrek och aldrig ville sofva. Han var nog sjuk stackarn, fast ingen förstod det. Ibland tog jag honom på armarna för då var han lugnare, men det ville inte riktigt gå, han var ett stort barn och jag så klen.

Modren var hastig till sinnes och svår att göra till lags, det var väl ej heller att undra på har jag tänkt nu efteråt, ty hon hade inte goda dagar med sin supiga man fattigdom och många barn. Många gånger var det ondt om födan, men jag skulle säkert fått mer om där icke funnits flera små skrikhalsar att mätta. Jag förstod åtminstone att tuga när hungern gnagade, men växa gjorde jag inte. Några år senare måste torparen gå från stället, jag kom då till gården som vallhjon.

Det var allt bättre dagar, hvar morgon fick jag min rikliga matkost i väskan, värdinnan hade en god hand och aldrig behöfde jag lägga mig hungrig. Ute i skogen trufdes jag mycket bra, jag var aldrig rädd för ensamheten, för mor hade lärt mig, att Guds öga vakade öfver oss vart vi än ginge. Jag hade min katekes med mig och en strumpa

som jag varje kväll skulle visa upp åt värdinnan, som såg huru många varf jag stickat och om arbetet var väl och ordentligt utfört.

Om sommaren gick också dagen både trefligt och fort, men på hösten då det blev kallare, frös jag ofta om mina bara fötter och de skumma kvälarna var det svårt att hålla reda på kreaturen som gärna förvillade sig i busksnåren. Flera timmar kunde jag ofta få springa omkring och söka dem med ångest i hjärtat att något djur skulle bli borta. Det hände dock Gudi lof aldrig och sällan fick jag bannor mer än vad ett okunnigt barn kunde förtjena.

Värdinnan brukade säga: — Om du är snäll och gör mig i lag skall jag hålla dig kvar ända tills du gått och läst och kan skaffa dig en ordentlig tjänst.

Jag fick också stanna efter skriftskoletiden och det blev inte ens tal om att jag skulle söka en annan plats. Så dog gamla husbonden och sonen fick gården. Värdinnan flyttade öfver i sin nybyggda gammalmorsstuga och då ville hon att jag skulle stanna hos henne som hjälp inne och att sköta hennes ko och får.

Det ville jag förstås så hjärtans gärna. Jag var en ung flicka på den tiden fröken, liten och späd fast inte sjuklig, jag hade röda kinder, duktigt blondt hår och »klara ögon» — sade värdinnan, fast det skulle väl ingen numera tro. Att arbeta var mitt nöje och jag kunde ej förstå huru någon

människa tyckte om att lättjas, kanske var det därför min alltid trägna matmor trufdes så bra med mig, vi hade så goda dagar tillsammans. Jag blev som hennes dotter, hon gav mig goda dugliga kläder, mången ledig stund och framförallt vänliga ord, mer värda än silfver och guld. Aldrig skall jag glömma att tacka Gud för de sötebrödsdagarna.

I vår by funnos många stora gårdar. Värddin nan lät mig ofta gå med och hjälpa på grannarnas höängar och skördeåkrar; hjärtat slog så lätt och jag band mina kärftvar i kapp därmed.

Se fröken enhvar har haft en tid då jorden var grönare och himlen klarare än förr, Gud har styrt det så, och fast det för många blir bara ett ljuvligt minne är det i alla fall någonting att lefva på.

En af de ståtligaste gårdssönerna ville alltid att jag skulle binda på åkern efter honom och om kvällen på skördetalkon, svängde han allra flitigast om med mig. Det var mycket enfaldigt gjort af mig, att tänka så ofta på honom för han var som sagt en förmögen gårdsson och jag bara en fattig och ringa flicka, men jag kunde inte hjälpa det. Han talte också ofta med mig, fast jag nog inte vågade sätta tro till de vackra orden och om söndagseftermiddagen kom han ibland in till min matmor och var så hygglig och god på allt sätt. Några år gick det sålunda, men sedan kom sorgen i huset. Min kära gamla värddinna fick en svår och långvarig sjukdom och jag vårdade henne så godt jag kunde, både dagar och nätter. Hon sade själf

att hon aldrig skulle stiga upp från den bädden och det bekräftade äfven doktorn.

En afton — den sista hon lefde — besökte pastorn henne och hon var så nöjd, talade bara om sin långresa till rätta hemmet, sedan föll hon som i en dvala. Husbonden i gården som sällan eljest brukat träda öfver sin mors tröskel, kom nu in och var så ond så ond: — Du är just en klok en du Mari — sade han tror du inte att vi haft ögonen på dig hela tiden och sett huru du ställt dig väl med mor för att få ärfva, men det har du bedragit dig på så sannt som jag är husbonde i gården och mors äldsta son. Inte en slant inte en klädtrasa skall du ha, du har nog ätit upp tillräckligt för oss alla de här åren. — Det var hårda ord, men jag märkte att husbonden inte var riktigt nykter och fast det sved i hjärtat tänkte jag att det inte var så illa ment ändå. Länges satt jag på loftet och grät, sedan ville jag gå in i stugan igen till min kära sjuka, men unga värdinnan stod i dörren och sade att jag ingenting hade att göra där.

Flere gånger under natten tyckte jag, där jag stod utanför dörren i kalla farstun, att hon ropade mig och aldrig kan jag glömma hur lång och tung den natten var. Nästa morgon var värdinnan död, det kostade på mig att inte ha fått vara henne nära i det sista om hon längtade efter mig, men jag försökte trösta mig med att hon nu däruppe i sin himmel nog visste varför jag inte kunde komma till henne.

Nu fick jag af hela släkten höra att jag var ett nådehjon och med sorg i sinnet, sökte jag efter en ny plats. Jag hade otur den gången och kom till ett snålt och svårt folk, det får jag lof att ärligt bekänna, Tungt arbete och usel kost samt dåligt bemötande blef min lott alla dagar, dock skulle det gått om jag ej stundeligen sörjt öfver, att de i mitt förra hem så kunnat misstro mig. Öfverallt hördes det att man trott att värdinnan skulle skänka mig allt vad hon ägde, ty hennes barn hade ej varit snälla mot henne, så att modren ej varit ense med dem allt sedan hon lämnade gården.

Till mig hade hon aldrig sagt ett ord om något arf, aldrig hade heller, det vet vår Herre, en sådan tanke stigit upp inom mig. Fattig var jag och skulle så förbli.

Samma år gifte sig den som förr tyckts hålla mig kär, med en rik bonddotter, Hon var en snäll flicka så han fick nog en bra hustru men för mig blef verlden nu som en ödemark. Guds ord allena höll mig uppe jag hade aldrig förr förstått huru dyrbart och kärt det kunde blifva i nödens stund. Det lefvande vattnet ser fröken, alldeles som den här sköna brunnen.

Bekymren föllo ock öfver mig slag på slag. Om vintern föll jag i halkan och stötte illa min fot så att jag blott med möda kunde sköta mina sysslor. Jag fick dock stanna till våren, men då måste jag gå, vem vill hafva en oduglig tjänare. Jag fick bo inne hos en fattig gumma i byn och försökte

förtjåna med handarbete. Ingen behöfde dock sådant om sommarn men utarbete dugde jag ej mera till. Det minsta i den vägen bara förvärrade foten och så måste jag hålla mig stilla, men under tiden smälte den smula jag sparat och mina goda kläder gingo till hyra och mat.

Du kommer på rota till döddagen som far din hette det och vet fröken de orden skuro mig i hjärtat som knifhugg Jag var ju ännu ung och hade kanske ett långt lif för mig i sådant elände. Då var det till att riktigt kunna lita på vår Herre. Jag bad till honom dag och natt om hjälp och alltid fick jag någon bönhörelse om icke i det yttre så till det inre, och jag blef småningom nöjd med huru Gud skulle ställa det för mig.

Om hösten kostade socknen mig till laserettet i staden och där låg jag länge och väl, slutligen blev jag utskreven som obotlig. Jag var och förblef likasom förkrympt och foten så godt som lam. Kanske hade svält och tungt arbete i barndomen skadat kroppen, så att nu stod ej annat åter än gå på rota såsom folk spått. Ännu var mitt sinne inte nog ödmjukat, jag hade alltid hållit på att också i fattigdomen ej ligga andra till last, men vår Herre som känner alla högmodets tankar och frästelser också den vi gömma allra innerst, han visste vad jag behöfde i luttringens eld, det var också nåd och nu vet jag det ehuru den sista lexan var den svårast lärda.

Då jag sedan fördes omkring från gård till

gård, kom jag också hit till Björkenäs. Jag var mycket svag och sjuk just de dagarna ja så att jag hoppades få dö, innan jag skulle föras vidare. Då kom er morbror fröken, vår kära goda patron och sade att jag skulle stanna tills jag blef bättre och både vård och mat, riktigt från herrskapsbordet fick jag alla dagar. Det kändes så godt, men när jag tänkte på nästa flyttning knotade jag vet fröken, knotade rakt på min Herre och Gud och låg där och grät och bad, att han skulle taga mig bort före afresans stund. Men han var så nådig att han såg huru jag inte i det sinnet var färdig för den sista resan och så en vacker dag kommer patron till mig och sade på sitt fryntliga sätt: — Nu är min gamla grindvakt död, huru vore det om Mari skulle stanna och sköta hans tjänst nere i grindstugan. Jag tror så visst att foten blir bättre med tiden, nu är det vinter, handarbete finnes fullt upp och i vår orkar Mari alldeles säkert ut till grinden. —

Åh, fröken, jag kan inte säga huru det kändes vid de orden, det var alldeles som vår Herre sändt mig ett budskap: Jag förlåter dig mitt arma barn, stå upp och gå. — Och så underligt var det, att från den dagen kände jag mig bättre. Så kom jag hit ned i grindstugan och här har jag nu bott i trettio år. Patron rådfrågade en skicklig läkare för mig, min fot blef behandlad under vintern och lugnet och stärkande föda gjorde resten.

Riktigt stark blef jag ju aldrig men någon

särskild krämpa har jag inte mera att klaga öfver. Alla människor på den här gården främst patron, voro från första början så vänliga mot mig, att jag förstod att min sorgetid var till ända.

Nu förstår min kära unga fröken nog, att jag har orsak att vara tacksam, jag har det så innerligt godt i mitt eget lilla lugna bo och där känner jag nu och alltid att »Herrens nåd är hvar morgon ny.»

Grind-Maris ögon strålade med en glans som aldrig förr, de skeno som af ett inre ljus.

— Tack för din historie, Mari, tusen tack, du anar knappt huru godt den gjort mig.

Jag tog farväl och vände tillbaka genom parken, men i vilken himmelsvidt olika sinnesstämning. Den gamla kvinnan i grindstugan stod med ens för mig hög och vördnadsbjudande och den enkla historien — dock ett helt människolif med all dess kamp och strid — uppfyllde mig med nya och underbara känslor.

Huru olycklig hade jag icke ännu nyss tyckt mig vara, huru hade jag icke knotat och klagat och nu! — Alla mina bekymmer likasom bleknade bort i bredd med vad Mari haft att genomgå. Jag tänkte på mitt varma, goda hem, min älskade mor, morbror och allt annat vänligt och godt som emgifvit mig hela mitt lif. Att jag fått arbeta med friska krafter och friska lemmar, det var ju icke en olycka, nej en välsignelse. Huru hade jag aldrig

förstått det så! Det föll som fjäll från mina ögon och i det ljus hvari Mari sett sina sorger, blef äfven jag från detta ögonblick klarsynt

Nu stod hela lifvet för mig i en ny dager och den rätta arbetslusten, den som tjänar, som fyller sin plikt af kärlek icke af tvång grep mig med oemotståndlig makt. Nu sade jag icke heller mer »stackars Mari», ty jag visste att hon icke var beklagansvärd att hon var rikare än jag som nu af henne fått mottaga en dyrbar gåfva.

— Vad du ser blomstrande ut min flicka — sade morbror Johan vid frukostbordet — var jag icke sannspådd säg, och Björkenäs har rättfärdigat sitt gamla rykte som hälsoort. Du dricker också vatten ur Grind-Maris källa och det vattnet gömmer visst i sig den eviga ungdomens lifselexir. —

— Det tror jag säkert. — Ack morbrors lilla skämt innebar ju ett djupt och skönt allvar, en välsignad sanning. Jag ville visserligen hädanefter alltid dricka ur den källa från vilken min gamla vän hemtade, »lifvets vatten för intet».

* * *

Årtionden hafva sjunkit i tidens ström, Grind-Mari vilar i sin lugna graf under en vacker hängbjörk och mången trogen vän smyckar den ofta med blommor. Jag är sedan länge lyckligt gift

och har tillochmed redan barnabarn för vilka Björkenäs och mina barndomsminnen utgöra de roligaste sagorna — men vad mig själf beträffar är och förblir Grind-Maris egen historie hennes vackraste sannsaga.

131299